

Statlig styrning med kunskap för hälso- och sjukvård och socialtjänst

Redogörelse för arbetet inom Rådet för styrning med kunskap och Huvudmannagruppen under 2021

Förord

Sedan den 1 juli 2015 samverkar tio myndigheter i Rådet för styrning med kunskap avseende hälso- och sjukvård och socialtjänst för att myndigheternas styrning ska vara samordnad, effektiv och behovsanpassad och till stöd för huvudmän och professionen. Huvudmannagruppen, som består av förtroendevalda från kommuner och regioner, har i sin tur i uppgift att informera Rådet om områden där det finns behov av statlig styrning med kunskap i kommuner och regioner. Enligt förordning (2015:155) om statlig styrning med kunskap avseende hälso- och sjukvård och socialtjänst ska en redogörelse lämnas in senast den 1 mars till Socialdepartementet för hur Rådet och Huvudmannagruppen fullföljt sina uppgifter under det senaste kalenderåret.

I egenskap av ordförande för Rådet och Huvudmannagruppen överlämnar jag härmed denna rapport för arbetet 2021.

Olivia Wigzell
Generaldirektör

Innehåll

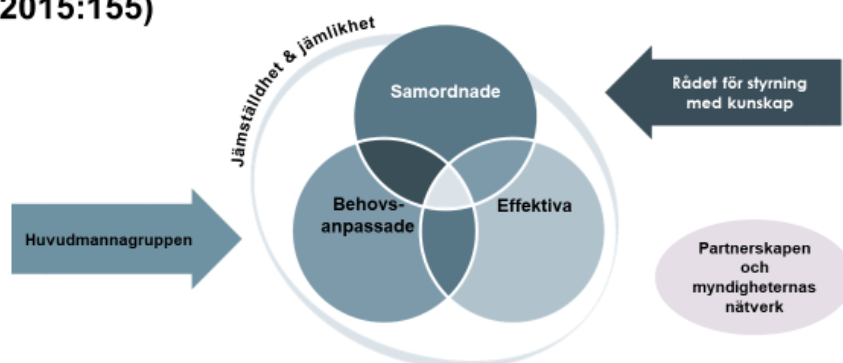
Förord	2
Rådet för styrning med kunskap 2021	4
Samordnad, effektiv och behovsanpassad	4
En gemensam strategi	4
Möten under 2021	6
Genomförda aktiviteter och initiativ verksamhetsåret 2021	7
Samordnad och effektiv	7
Behovsanpassad och samordnad	9
Huvudmannagruppen	11
Nationell samverkan för kunskapsstyrning	13
Partnerskap för stöd till kunskapsstyrning inom hälso- och sjukvård och socialtjänst	13
Planering av aktiviteter i Rådet 2022	17

Rådet för styrning med kunskap 2021

Samordnad, effektiv och behovsanpassad

Rådet för styrning med kunskap (Rådet) följer en övergripande målstruktur som utgår från förordningen (2015:155) om statlig styrning med kunskap avseende hälso- och sjukvård och socialtjänst. Målstrukturen är uppdelad i tre delmål som samlat ska ge förutsättningar för den statliga styrningen att med kunskap vara samordnad, effektiv och behovsanpassad. Målen går i flera fall ihop för att tillsammans bidra till att uppfylla det övergripande målet – myndigheternas styrning med kunskap ska bidra till en jämställd och jämlik hälso- och sjukvård och socialtjänst. Målstrukturen ska ses som ett levande dokument som kan komma att revideras efter hand som arbetet fortskrider.

Förordning om statlig styrning med kunskap (2015:155)

Källa: Socialstyrelsen

En gemensam strategi

Rådets har under verksamhetsåret tagit fram en gemensam strategi för arbetet 2021–2025. Strategin ska stödja en långsiktighet till redan inledda tematiska arbeten samt de initiativ som tagits baserat på Huvudmannagruppens identifierade behov. Även de tidigare formulerade långsiktiga målen har setts över för att skapa en tydlig grund för uppföljning. Strategin ska också stödja respektive myndighet så att deras egen strategiska utveckling samordnas med Rådets.

Framtagandet av strategin har samordnats av Socialstyrelsen med hjälp av en arbetsgrupp med medlemmar från Forte och SBU. Man har genomfört intervjuer med stabschefer eller motsvarande samt med samordnarna för Partnerskapen för kunskapsstyrning inom socialtjänst respektive hälso- och sjukvård. De ingående myndigheternas strategier eller motsvarande

inriktningsdokument har också inventerats i syfte att identifiera pågående arbeten med bäring på framtagandet av en gemensam strategi. På Rådets möte i maj antogs den nya strategin formellt av Rådet.

Strategins utgångspunkter

Strategin utgår från förordningen om statlig styrning med kunskap avseende hälso- och sjukvård och socialtjänst (2015:155). Förordningens syfte är att bidra till att hälso- och sjukvård och socialtjänst bedrivs i enlighet med vetenskap och beprövad erfarenhet. Myndigheterna i Rådet har olika grunduppdrag och därmed olika utgångspunkter och kompetenser. Det ger samarbetet den bredd och styrka som behövs för en sammanhållen statlig kunskapsstyrning.

Strategin:

- Knyter arbetet mot välfärdssamhällets komplexa och långsiktiga utmaningar genom att koppla arbetet till Agenda 2030.
- Tar tillvara på myndigheternas olika kunskapsbaser och unika roller utifrån förordningens uppdrag.
- Ger Rådet stöd för att utveckla ett långsiktigt och tematiskt arbete.
- Utgör en grund för sammanhållna mål och insatser och bidrar därigenom till en stärkt styrning med kunskap.
- Utgör en grund för uppföljning av insatsernas relevans och nytta.

Strategin bygger på den kunskap och erfarenhet som byggts upp sedan Rådet bildades. Strategin kommer vid behov kunna revideras utifrån de årliga omvärldsanalyserna och uppföljningar som görs av Rådets arbete.

Möten under 2021

Under 2021 har Rådet för styrning med kunskap sammanträtt vid fyra tillfällen. Vid två av dessa tillfällen har möten genomförts tillsammans med Huvudmannagruppen. Till Rådet finns en beredningsgrupp som förbereder underlag inför Rådets möten. Till Rådet finns också ett antal nätverk och samverkansgrupper knutna. Verksamheten i dessa redogörs för i särskild ordning längre fram i denna rapport.

Precis som under föregående år har Rådets möten fortsatt präglats av frågor som rör den pågående covid-19 pandemin. Bl.a. har Rådet diskuterat erfarenhetsåterföring till den egna verksamheten och fortsatt utveckling av de gemensamma samarbetsytor och samarbetsformer som växt fram under pandemin. Både vad gäller samarbetet mellan staten och de kommunala och regionala huvudmännen och mellan kommuner och regioner.

Rådet har även fokuserat på hur myndigheterna i rådet kan utveckla arbetet gemensamt inom Life Science och hälsodata. Ytterligare ett område som utvecklats under året är det hälsofrämjande och förebyggande folkhälsoarbetet (där Folkhälsomyndigheten bl.a. har utarbetat en stödstruktur för det statliga folkhälsoarbetet som möjliggör systematiska och samordnade insatser mellan myndigheter, detta på uppdrag av regeringen). Rådet har också haft en stående punkt för att diskutera och utveckla samverkan inom ramen för partnerskapen. Slutligen har rådet arbetat med frågor om kriminalitet och normbrytande beteende hos barn och unga samt frågor om bättre samordning av utskick och insamling av data med hjälp av enkäter till kommuner och regioner.

Utöver de fasta strukturerna har rådet gett de ingående myndigheterna möjligheten att samordna och utveckla arbete gemensamt.

För att stödja genomförandet av den nya strategin gavs även beredningsgruppen i uppgift att ansvara för att hålla ihop det löpande arbetet med att se över och utveckla arbetsformerna för Rådets verksamhet.

Under 2021 utvidgades Rådet med en ny myndighet då myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd (MFoF) inkluderades.

Genomförda aktiviteter och initiativ verksamhetsåret 2021

Samordnad och effektiv

Samverkan kring regelgivningen

I den Gemensamma författningssamlingen avseende hälso- och sjukvård, socialtjänst, läkemedel, folkhälsa m.m. (HSLF-FS) kungörs författningar från E-hälsomyndigheten, Folkhälsomyndigheten, Inspektionen för vård och omsorg, Läkemedelsverket, Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd, Rättsmedicinalverket, Socialstyrelsen och Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket. Under 2021 har 114 författningar kungjorts i författningssamlingen.

Övrig samverkan mellan myndigheterna

Det finns flera nätverk i olika frågor mellan myndigheterna. Två nätverk har varit utsedda av Rådet från 2015. Det är nätverken för kommunikationscheferna och för chefsjuristerna. I samband med att myndigheterna i Rådet tog fram en gemensam policy för patient och brukarsamverkan 2017 etablerades nätverket för patient- och brukarsamverkan. Under 2021 beslutade Rådet att inrätta ett nätverk för HR-chefer. Utöver nätverken finns även ett antal samverkansgrupper (för Agenda 2030, bättre samordning av enkätutskick till kommuner och regioner och Life Science och delning av Hälsodata) knutna till rådet.

Nätverket för kommunikationschefer

Kommunikationscheferna har träffats två gånger under 2021 och utbytt erfarenheter. Året har präglats av att flera myndigheter har arbetat med frågor kopplade till pandemin. Utöver att dela dessa erfarenheter kring pandemihantering har nätverket också behandlat ett par andra ämnen särskilt. Nätverket har diskuterat hur myndigheterna hanterar och arbetar med kommunikation i digitala kanaler och hur hanteringen av dataskyddsförordningen (det så kallade Schrems II-målet) påverkar myndigheters kommunikation. Utöver detta har en särskild genomgång av arbetet med Kunskapsguiden skett. Efter en genomgång i Rådet för styrning med kunskap diskuterades samverkan mellan myndigheterna på kommunikationschefsnätverket för att säkerställa en samordning som leder till en webbplats med uppdaterat och relevant innehåll.

Nätverket för rättschefer/chefsjurister

Samverkan kring praktiska och strategiska frågor avseende regelgivningen och andra gemensamma juridiska frågor sker i ett nätverk för myndigheternas chefsjurister. Under 2021 har endast tre av fyra planerade möten hållits på grund av omständigheter kopplade till covid-19-pandemin. Mötena har i likhet med närmast föregående år i stor utsträckning kretsat kring frågor

kopplade till juridiska utmaningar med anledning av den pågående pandemin. Nätverket har härutöver bland annat behandlat frågor om dataskyddsjuridik och utbytt erfarenheter avseende olika sätt att organisera juridiskt arbete inom en myndighet. När det gäller regelgivning har nätverket bland annat diskuterat frågan om hur ett inkluderande språk säkerställs i författningsarbeten.

Nätverket för HR-chefer

HR-chefsnätverket har träffats fyra gånger under året och diskuterat frågor om arbetsmiljö och distansarbete och hur man på myndigheterna ställer sig till framtida regelbundet distansarbete. Framtagna riktlinjer och dialogmaterial för att identifiera olika arbets- och mötesformer, beroende på arbetsuppgifter, har diskuterats och erfarenheter har delats. Nätverket har också delat information om lönefunktioner och erfarenheter av samarbetet med Statens servicecenter.

Samverkan om Life Science och hälsodata

Rådet beslutade i februari 2021 att bilda en gemensam arbetsgrupp för hälsodata. Flera myndigheter arbetar med data från olika delar av hälso- och sjukvården vilket gör det intressant att samverka för att dela erfarenheter av arbetssätt, slutsatser från analyser och utmaningar i arbetet framåt samt samordna alla pågående arbeten. Under året har tre möten hållits där gemensamma frågor kring hälsodata har diskuterats för att öka förståelsen av andra myndigheters arbete. Syftet med samverkan är att identifiera frågor där det finns gemensamma intressen, utmaningar och möjliga synergier av samarbete. En viktig funktion är att upparbeta kontakter mellan de ingående myndigheterna för att på ett effektivt sätt kunna hantera olika frågor som dyker upp. Aktuella ämnen är exempelvis sekretessfrågor, tekniska frågor, kompetensförstärkning och allmän kunskapsutbredning om respektive myndighetsområde.

Samverkan om Agenda 2030

Myndigheterna inom Rådet har under året träffats vid två tillfällen för att diskutera samverkan om Agenda 2030. Syftet har varit att dels följa upp önskan om en fördjupad samverkan som uttrycktes av generaldirektörerna vid Rådsmötet den 10 februari och dels för att flera av Rådets myndigheter i sina regleringsbrev 2021 fått regeringsuppdrag om Agenda 2030. Mötena har fokuserat på inriktning för samverkan och erfarenhetsutbyte med fokus på tidigare regeringsuppdrag om Agenda 2030 och följts upp av beredningsgruppen efteråt.

Samverkan för bättre samordning av enkätutskick

Flera av myndigheterna i rådet skickar ut enkäter till kommuner och regioner. Både Rådets huvudmannagrupp och SKR har uttryckt att statliga myndigheter måste prioritera bättre vilka enkäter de skickar ut. Det finns också önskemål om att myndigheterna bör bli bättre på att samordna sina enkätutskick då det är vanligt att olika myndigheter ställer liknande frågor till kommuner och regioner. Av den anledningen har rådet inrättat en samverkansgrupp för samordning av enkäter.

Samverkansgruppens övergripande syfte är att undersöka hur myndigheterna i Rådet kan bli mer samordnade, effektiva och behovsanpassade när det gäller att skicka ut enkäter. Utöver det specifika uppdrag som samverkansgruppen fått ska gruppen även fungera som ett forum för utbyte av erfarenheter. Gruppen har under 2021 haft ett första möte med representanter från E-hälsomyndigheten, Läkemedelsverket, Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd och Socialstyrelsen. Under mötet behandlades frågor om deltagande av fler myndigheter i gruppen, möjligheten till en gemensam plattform för att dela information och de juridiska möjligheterna att dela data mellan myndigheter. Samverkansgruppens arbete kommer att fortsätta under 2022.

Behovsanpassad och samordnad

Nätverket för patient- och brukarsamverkan

I samband med att Rådets gemensamma policy för patient- och brukarsamverkan togs fram skapades ett myndighetsgemensamt nätverk mellan myndigheter i frågor som handlar om samverkan med patient- och brukarorganisationer. Nätverket har träffats vid sju tillfällen under 2021. Under året har nätverket haft fokus på fördjupat kunskapsutbyte mellan myndigheterna samt att öka nätverkets förståelse för SKR:s och regionernas arbete med patient- och brukarsamverkan. Med anledning av det senare har dialoger med representanter från SKR ägt rum. Nätverket har också varit delaktigt i att en jävsblankett för företrädare från organisationer har tagits fram.

Kunskapsguiden.se

Kunskapsguiden.se är en nationell webbplats med syfte att bidra till kunskapsutveckling inom socialtjänsten och kommunal hälso- och sjukvård. Detta genom att nationellt samla och underlätta för professionen att använda bästa tillgängliga kunskap från Socialstyrelsen, andra myndigheter och aktörer.

Innehållet på Kunskapsguiden är uppbyggt kring områden och teman. Teman ger information om olika ämnen och samlar relevanta publikationer, webbutbildningar, filmer och poddar som kan ge stöd, vägledning och möjlighet att fördjupa sig ytterligare. Webbplatsens besökare hade i december 2021 tillgång till cirka 120 teman inom tio områden: Arbetsmetoder och perspektiv, Barn och unga, Ekonomiskt bistånd, Funktionshinder, God och nära vård, Missbruk och beroende, Psykisk ohälsa, Verksamhetsutveckling, Våld och förtryck samt Äldre.

Under 2021 utökades Kunskapsguiden med området God och nära vård och flera tillhörande teman, t.ex. Fast läkarkontakt och vårdkontakt och Samordnad vård och omsorg. Andra nya teman under 2021 är t.ex. Föräldralediga med ekonomiskt bistånd, Yrkesintroduktion för baspersonal som arbetar med personer med psykisk funktionsnedsättning, Nationella minoriteter, Familjehemsvård, Förhindra smitta i äldreomsorgen, Barn och unga som begår brott, samt Suicid och suicidprevention. Flera nya teman publiceras årligen och innehållet i befintliga teman kan byggas på.

Kunskapsguiden har i snitt cirka 100 000 besök per månad, och besöken görs av i snitt 65 000 besökare. Genom Kunskapsguidens nyhetsbrev kan

cirka 30 000 prenumeranter hålla sig uppdaterade om nya kunskapsstöd och nytt innehåll på webbplatsen. Nya prenumeranter anmäler sig löpande.

På Kunskapsguiden finns också den Gemensamma författningssamlingen avseende hälso- och sjukvård, socialtjänst, läkemedel, folkhälsa m.m. (HSLF-FS).

Socialstyrelsen finansierar webbplatsen och är ansvarig utgivare. Extern samverkan sker med exempelvis Folkhälsomyndigheten, Statens beredning för medicinsk och social utvärdering (SBU), Läkemedelsverket, Forte, Myndigheten för delaktighet (MFD), e-hälsomyndigheten, Sveriges Kommuner och Regioner (SKR), och Nationell samverkan för kunskapsstyrning inom socialtjänsten. Kunskapsguiden ingår som ett område i Rådets aktiviteter kopplade till Huvudmannagruppens prioriterade områden.

Huvudmannagruppen

Huvudmannagruppen har som uppgift att informera Rådet om områden där huvudmännen har behov av statlig styrning med kunskap samt hur styrningen bör utformas och kommuniceras i kommuner och regioner.

Huvudmannagruppens prioriterade områden

Ledamöterna i Huvudmannagruppen beslutade i början av 2016 om en vision för sitt arbete. Visionen är att varje möte mellan invånare och olika professioner inom hälso- och sjukvård och socialtjänst ska innehålla tillgång till bästa tillgängliga kunskap. En kunskapsbaserad verksamhet kommer därmed att bidra till jämställdhet och en jämlik vård och socialtjänst för alla. Målet för Huvudmannagruppens arbete är att fokusera på faktorer som stärker systemet för att utveckla en evidensbaserad praktik för en jämlik vård och omsorg.

Huvudmannagruppen har tidigare lämnat en prioriteringsordning för övergripande områden som lyder: socialtjänst, evidensbaserad praktik i socialtjänsten, folkhälsa och hälso- och sjukvård. Huvudmannagruppen har i tidigare samråd med Rådet också framfört behovet av att stärka systemet för kunskapsstyrning genom att fokusera på strukturer för kunskapsutveckling och tagit fram ett antal prioriterade områden:

- Den hälso- och sjukvård som finansieras av kommunerna
- Informationshantering som tydligare bidrar till kunskapsutveckling
- Samordnad statlig kunskapsstyrning inom området folkhälsa

Under 2021 hölls två möten mellan Rådet och Huvudmannagruppen. Vid det första mötet i maj deltog statssekreterare Maja Fjaestad och talade då på temat utmaningar och möjligheter i arbetet med styrning med kunskap. Maja Fjaestad pratade bl.a. om utmaningarna under pandemin, vikten av kunskapsstyrning och digitalisering, datadriven hälso- och sjukvård och de utmaningar som är förknippade med att samla in tillräckliga mängder data av god kvalitet. Vid majmötet presenterade Folkhälsomyndigheten även den stödstruktur för det statliga folkhälsoarbetet som tagits fram på uppdrag av regeringen och myndigheterna. I anslutning till detta genomförde Rådet och ledamöterna i Huvudmannagruppen också en gemensam workshop på temat stärkt hälsofrämjande och förebyggande arbete och resultatet tas med i det fortsatta arbetet. På mötet diskuterades arbetet i kommuner och regioner med pandemifrågor och vikten av att ta tillvara på de erfarenheter och lärdomar som gjorts.

Vid mötet den 18 november diskuterades bl.a. frågan om kriminalitet och normbrytande beteende hos barn och unga. Rådet och huvudmannagruppen enades om att fortsätta arbeta med frågan inom ramen för Rådet. Man beslutade också att bjuda in Polismyndigheten och Skolverket till nästa möte i maj 2022. På novembermötet presenterades även ett förslag till avsiktsförklaring för ett stärkt hälsofrämjande och förebyggande arbete 2021–2025 som tagits

fram på initiativ av Folkhälsomyndigheten. Avsiktsförklaringen bygger vidare på den workshop som genomfördes på det gemensamma mötet med Rådet och huvudmannagruppen i maj.

Vid mötet i november presenterade representanter för partnerskapen både inom hälso- och sjukvård och socialtjänst det arbete som bedrivits under året och planeringen framöver.

Nationell samverkan för kunskapsstyrning

Partnerskap för stöd till kunskapsstyrning inom hälso- och sjukvård och socialtjänst

Partnerskap för kunskapsstyrning inom hälso- och sjukvård

Sex myndigheter i Rådet har tillsammans med regionernas nationella system för kunskapsstyrning utvecklat en modell för långsiktigt samarbete på nationell nivå, Partnerskapet för stöd till kunskapsstyrning inom hälso- och sjukvården. Partnerskapet bildades 2018 när styrgruppen för kunskapsstyrning i samverkan (SKS) och Rådet för statlig styrning med kunskap (Rådet) enades om att skapa och uttala ett tillitsbaserat partnerskap som modell för långsiktig samverkan på nationell nivå i frågor som rör kunskapsstyrning inom hälso- och sjukvården. De myndigheter som ingår är Läkemedelsverket, Statens beredning för medicinsk och social utvärdering, Socialstyrelsen, Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket, E-hälsomyndigheten och Folkhälsomyndigheten. Syftet med partnerskapet är att bidra till ökad samverkan, dialog och samordning av initiativ som kan bidra till behovsanpassad kunskapsutveckling samt bättre stöd för implementering och effektivare kunskapsstöd. Vidare är syftet att bidra till att resurserna i hälso- och sjukvården ska användas på bästa sätt och att bästa möjliga kunskap ska finnas tillgänglig vid varje möte mellan vårdpersonal och patient. Målet är att uppnå en effektiv och jämlik hälso- och sjukvård med hög kvalitet. Strukturen med partnerskapet har etablerats och samverkan mellan myndigheter och regioner har prövats i flera frågor. Samarbetet mellan myndigheter och nationella programområdena och de nationella samverkansgrupperna har utvecklats under året. Den strategiska styrgruppen sammanträder två gånger per år och följer och utvärderar samarbetet, utvecklar arbetsformer inom partnerskapet och verkar för att få till en helhet inom den samlade kunskapsstyrningen. Den taktiska samordningsgruppen sammanträder var sjätte vecka och identifierar behov av stöd, förslår insatser, samordnar samt föreslår vem som gör vad. Partnerskapet stöds av ett kansli. Stödfunktionen för regionernas nationella system för kunskapsstyrning hälso- och sjukvård samt Socialstyrelsen svarar för en gemensam kanslifunktion. Partnerskapet ger också förutsättningarna för det löpande samarbetet på området mellan myndigheter och regioner.

Samarbetet under covid-19

Under 2021 har de extrainsatta mötena i taktiska samordningsgruppen fortsatt. Möten har hållits varannan vecka under hela året med fokus på Covid-19 relaterade frågor. De täta avstämningarna har skapat förutsättningar för hur olika problem ska lösas. Inför att myndigheter skulle informera om kommande insatser på presskonferenser under pandemin kunde information ges i

förväg och diskuterats i gruppen och även lyftas vidare till andra nätverk. Gemensamma webinarier har genomförts som ex. om rehabilitering efter covid-19 och för vaccinatörer i regionerna.

Stöd till nationella utvecklingsarbeten om digitalisering

Det finns en samverkan mellan myndigheter och regioner med att utveckla digitala kunskapsstöd. Med anledning av pandemin har arbetet avstannat men det finns förslag på hur det fortsatta arbetet kan bedrivas i en samverkanspilott mellan Socialstyrelsens kunskapsstöd och Nationellt kliniskt kunskapsstöd.

Samverkan om personcentrerade och sammanhållna vårdförlopp

Överenskommelsen mellan staten och Sveriges kommuner och regioner (SKR) avseende personcentrerade och sammanhållna vårdförlopp fortsätter inom fler områden. I överenskommelsen nämns att personcentrerade och sammanhållna vårdförlopp bör följa nationella riktlinjer i den mån det går och att det är viktigt att riktlinjer och andra kunskapsunderlag samt personcentrerade och sammanhållna vårdförlopp är samstämmiga. Ett samarbete, i form av en arbetsgrupp, mellan SKR och Socialstyrelsen har därför startats under året i syfte att hitta arbetsformer för hur kunskapsunderlagen blir samstämmiga.

Vägledning kunskapsstöd

Ett gemensamt arbete med att ta fram en vägledning har genomförts av en arbetsgrupp med representanter för regionernas nationella system för kunskapsstyrning och Socialstyrelsen. Vägledningen beskriver de kunskapsstöd som Socialstyrelsen tar fram och de kunskapsstöd som regionerna tar fram i syfte att tydliggöra vem som gör vad.¹

Uppföljning av regioner och myndigheters samverkan

Inför 2021 beslutade den strategiska styrgruppen att genomföra en uppföljning av samarbetet i partnerskapet för kunskapsstyrning inom hälso- och sjukvård, Partnerskapet. Två enkäter skickades ut. Den ena enkäten skickades ut till processledare i de nationella programområdena, kontaktpersoner på myndigheterna samt till personer som arbetar i stödfunktionen på SKR. Den andra enkäten skickades ut till ledamöterna i taktiska samordningsgruppen och strategiska styrgruppen.

Resultatet från de båda enkäterna belyser att det finns ett tydligt värde av att arbeta tillsammans i ett partnerskap. Den finns en tydlig struktur och ett brett samarbete som är positivt.

Det finns tydliga vinster som att undvika dubbelarbete, att man fått förståelse för varandras uppdrag och att man har kunnat behandla aktuella/viktiga frågor effektivt (utan särskild berednings- eller prioriteringsprocess) och att man fått ingångar och kontaktvägar till varandra. Detta har fungerat bra. Informationsutbyte, dialog och övergripande samverkan har också fungerat.

¹ Vägledning kunskapsstöd - Beskrivning av kunskapsstöd hos Socialstyrelsen och Nationellt system för kunskapsstyrning - nuläge och framåtblick

Resultatet från enkäten pekar på att det finns ett behov av att tydliggöra roller och mandat. Detta framkommer särskilt för taktiska samordningsgruppen men också mellan taktiska gruppen och styrgruppen. Uppgiften att öka frågan om effektiva och behovsanpassade kunskapsstöd behöver adresseras/utvecklas.

Partnerskapet för att stärka en behovsanpassad kunskapsutveckling i socialtjänsten

Socialstyrelsen ingår tillsammans med Sveriges kommuner och regioner, (SKR) och de regionala samverkan- och stödstrukturerna (RSS) i ett partnerskap, Partnerskapet till stöd för kunskapsstyrning inom socialtjänsten. Förutom Socialstyrelsen deltar fem myndigheter från Rådet i Partnerskapet, det är e-hälsomyndigheten, Folkhälsomyndigheten, Forte, Myndigheten för delaktighet och SBU. Partnerskapets vision är att genom samverkan, dialog och samordning av initiativ bidra till behovsanpassad kunskapsutveckling och stöd till implementering så att bästa tillgängliga kunskap används.

Under 2021 har målet varit att fortsätta identifiera behov, initiera och driva utvecklingsarbete inom prioriterade områden samt stödja de utvecklingsarbeten som pågår i Partnerskapet.

Arbetet har skett i fyra parallella spår

- Dialogmöten: Två möten med parterna har hållits med fokus på information om pågående arbete och dialog om ett förslag på en ny pilot. Årsmöte har hållits för att planera inriktning och verksamhet för 2022.
- Samverkanspiloter: Arbete där man sett över möjligheterna att lösa de behov som identifierats i Partnerskapet med hjälp av gapanalyser och förstudier.
- Prioriterade samverkansområden: Arbete i gemensamma utvecklingsprojekt som prioriterats långsiktigt av parterna.
- Inom ramen för konceptet Yrkesresan har Partnerskapet även tilldelats en stödjande roll i genomförandet av förstudier och ett genomförandestöd för ett sådant arbete har tagits fram under året.

Arbetet i Partnerskapet har under året följts upp genom en enkät som skickades ut till samtliga parter. Underlaget bygger på tidigare enkät från 2019 och visar att Partnerskapet fortfarande har ett relevant uppdrag för dess representanter. Den visar även att det skett en viss förbättring gällande förankringen i varje parts hemorganisation, men att det fortsatt finns ett stort behov av internt förankringsarbete.

Precis som all utvecklingsverksamhet som riktar sig mot hälso- och sjukvård och socialtjänst har även årets arbete präglats av covid-19. Det har betydtt att några av de aktiviteter som planerats inom ramen för Partnerskapets arbete har fått prioriteras ner.

Avslutade samverkanspiloter under 2021

Förstudie om eventuell Yrkesresan inom vård och omsorg
Samverkan mellan RSS, Socialstyrelsen och SKR i syfte att utreda behov och förutsättningar för en yrkesresa riktad till vård och omsorg.

Förstudien avslutades med en rapport som kom fram till att kostnad för produktion och förvaltning av en sådan resa blev stor samt att några av de personalgrupper (legitimerad personal i kommunal hälso- och sjukvård) som skulle inrymmas inte prioriterades högst av kommunerna. Styrgruppen för Yrkesresan fattade beslut om att äldreomsorgen och funktionshinderområdet behövde utredas vidare genom ytterligare förstudier. Rapporten är ett utmärkt underlag för fortsatt arbete med dessa förstudier.

Implementering av kunskapsstöd för spelberoende
Samverkan mellan RSS, Socialstyrelsen och Folkhälsomyndigheten i syfte att utveckla arbetet med spelberoende i Hallands län genom att implementera nationellt framtagna kunskapsstöd och rekommendationer samt testa en modell för implementering av dessa. Avslutades under året då piloten inte kunde genomföras som planerat med anledning av covid-19.

Pågående piloter och prioriterade samverkansområden

- Tidigt stöd inom ekonomiskt bistånd och missbruk
- Yrkesresan
- Individbaserad systematisk uppföljning
- Kommunalt bedriven/finansierad hälso- och sjukvård

Planering av aktiviteter i Rådet 2022

Följande aktiviteter planeras under 2022:

- Utveckla samarbetet med Huvudmannagruppen och följa de prioriterade områden som föregående huvudmannagrupp pekat ut: kommunal hälso- och sjukvård, informationshantering och folkhälsa genom lägesrapporter där myndigheterna beskriver sitt arbete.
- Arbete inom Rådet med utgångspunkt i den nya strategin.
- Samordna arbetet kring datainsamling och enkätutskick visavi kommuner och regioner.
- Fortsatt erfarenhetsutbyte exempelvis inom områden som digital infrastruktur bl.a. via nätverket för kommunikationschefer.
- Fortsatt samarbete med de regionala stödstrukturerna, RSS, SKR och Socialstyrelsen för att stärka en behovsanpassad kunskapsutveckling i socialtjänsten.
- Fortsatt samarbete med partnerskapet för stöd till kunskapsstyrning inom hälso- och sjukvård.